

C-121/07. sz. ügy

Az Európai Közösségek Bizottsága

kontra

Francia Köztársaság

„Tagállami kötelezettségszegés – 2001/18/EK irányelv – GMO-k környezetbe történő szándékos kibocsátása és forgalomba hozatala – A Bíróság kötelezettségszegést megállapító ítélete – A végrehajtás elmaradása – EK 228. cikk – Az eljárás során történő végrehajtás – Pénzügyi szankciók”

J. Mazák főtanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2008. június 5. . . . . I - 9163

A Bíróság ítélete (nagytanács), 2008. december 9. . . . . I - 9192

Az ítélet összefoglalása

1. *Kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset – A Bíróság kötelezettségszegést megállapító ítélete – A végrehajtás határideje*
(EK 228. cikk)
2. *Kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset – A Bíróság kötelezettségszegést megállapító ítélete – Az ítéletben foglaltak teljesítésére irányuló kötelezettség megszegése – Pénzügyi szankciók – Cél*
(EK 228. cikk, (2) bekezdés)

3. *Kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset – A Bíróság kötelezettségszegést megállapító ítélete – Az ítéletben foglaltak teljesítésére irányuló kötelezettség megszegése – Pénzügyi szankciók – Átalányösszeg kiszabása*
(EK 228. cikk, (2) bekezdés)

1. Az EK 228. cikk nem határozza ugyan meg a kötelezettségszegést megállapító ítélet teljesítésére nyitva álló határidőt, a közösségi jog azonnali és egységes alkalmazásához fűződő érdek megköveteli, hogy a teljesítés azonnal elkezdődjék, és a lehető legrövidebb idő alatt történjék meg.

(vö. 21. pont)

2. Az EK 228. cikk (2) bekezdése szerinti eljárás célja a kötelezettségszegő tagállamnak a kötelezettségszegést megállapító ítéletben foglaltak teljesítésére való ösztönzése, és ezáltal a közösségi jog tényleges alkalmazásának biztosítása. Az e rendelkezés szerinti intézkedéseknek – nevezetesen az átalányösszegnek és a kényszerítő bírságnak – ugyanez a célja.

Ebben a vonatkozásban a Bíróság feladata az egyes esetekben az előtte folyamatban lévő ügy körülményeitől függően a meggyőzés és visszatartás szerinte szükséges mértéke alapján meghatározni a kötelezettségszegést korábban megállapító ítéletben foglaltak lehető leghamarabb történő teljesítésének biztosításához és a közösségi jog hasonló megsértése

megismétlődésének megelőzéséhez szükséges megfelelő pénzügyi szankciókat.

Míg a kényszerítő bírság kiszabása különösen arra tűnik alkalmasnak, hogy ösztönözze a tagállamot, hogy a lehető legrövidebb időn belül szüntesse meg az olyan kötelezettségszegést, amely ilyen intézkedés hiányában folytatódna, addig az átalányösszeg kiszabása inkább az érintett tagállam kötelezettségei végrehajtása elmulasztásának a magán- és közérdeket érintő következményei értékelésén alapul, különösen ha a kötelezettségszegés az azt először megállapító ítélet óta tartó hosszú időszakon keresztül tartósan fennállt.

A kényszerítő bírság megfizetésére való kötelezésnek, amely a fennálló kötelezettségszegés tekintetében alapvetően kényszerítő jellegű, csak akkor van helye, ha a kötelezettségszegést először megállapító ítélet végrehajtásának az elmulasztása továbbra is fennáll, ám semmi nem követeli meg, hogy ugyanez álljon fenn az átalányösszeg kiszabására vonatkozóan is.

(vö. 27., 56–59. pont)

3. Az átalányösszeg esetleges kiszabása nem automatikusan történik, hanem kiszabására minden egyes esetben a megállapított kötelezettségszegés jellemzőivel, valamint az EK 228. cikk alapján megindított eljárás során az érintett tagállam által tanúsított magatartással összefüggő, releváns tényezők összessége alapján kell, hogy sor kerüljön.

E tekintetben, ha a Bizottság átalányösszeg kiszabására vonatkozó közleményeihez hasonló iránymutatások ténylegesen hozzá is járulnak a Bizottság tevékenysége átláthatóságának, előre láthatóságának és megbízhatóságának biztosításához, az is megállapítható, hogy az EK 228. cikk (2) bekezdésével a Bíróságra ruházott hatáskör gyakorlásának keretében az ilyen szabályok nem kötik a Bíróságot.

E tekintetben azon körülmény, hogy a Bíróság ez idáig nem szabott ki átalányösszeget azokban az esetekben, amelyekben az alapítélet maradéktalan végrehajtására az EK 228. cikk alapján kezdeményezett eljárás befejezése előtt sor került, nem képezi az akadályát annak, hogy más ügy keretében sor kerüljön átalányösszeg kiszabására, amennyiben az szükségesnek bizonyul

az ügy jellemzőire és a meggyőzés és visszatartás szükséges mértékére tekintettel.

Ha a Bíróság elhatározza az átalányösszeg kiszabását, mérlegelési jogkörének gyakorlása keretében e szankciókat meghatározhatja oly módon, hogy azok egyrészt a körülményekhez igazodjanak, másrészt pedig arányban álljanak a megállapított kötelezettségszegéssel és az érintett tagállam fizetési képességével.

Az ilyen határozat meghozatala során figyelemmel kell lenni különösen az olyan tényekre, hogy a kötelezettségszegés az azt megállapító ítéletet követően hosszú időszakon keresztül tartósan fennállt-e, valamint a szóban forgó köz- és magánérdekekre.

Amennyiben a Bíróság valamely ítélete végrehajtásának az elmulasztása károsíthatja a környezetet, és veszélyeztetheti az emberi egészséget, amelyeknek a megőrzése, amint az az EK 174. cikkből is következik, a közösségi környezetpolitika célkitűzései közé tartozik, az ilyen kötelezettségszegés különösen súlyosnak minősül. Elvben ugyanez áll fenn abban

az esetben, ha a közösségi jog megsértése folyamatosan akadályozza az áruk szabad mozgását a Bíróságnak az e tekintetben kötelezettségzegést megállapító ítélete ellenére.

konkrét területén utalhat arra, hogy a közösségi jog megsértése hasonló jövőbeni ismétlődésének hatékony megakadályozása megkívánja az olyan visszatartó erejű intézkedést, mint az általányösszeg kiszabása.

A tagállam ilyen ismétlődő jogsértő magatartása a közösségi fellépés valamely

(vö. 60–64., 69., 77., 78., 80. pont)